



**Česká školní inspekce  
Pardubický inspektorát**

---

## **INSPEKČNÍ ZPRÁVA**

Čj. ČŠIE-1432/19-E

Název	<b>Mateřská škola Hartmanice, okres Svitavy</b>
Sídlo	<b>569 92 Hartmanice 109</b>
E-mail	<b>ms.hartmanice@seznam.cz</b>
IČ	<b>71008641</b>
Identifikátor	<b>600099946</b>
Právní forma	<b>příspěvková organizace</b>
Zastupující	<b>Mgr. Martina Moravcová</b>
Zřizovatel	<b>obec Hartmanice</b>
Místo inspekční činnosti	<b>569 92 Hartmanice 109</b>
Termín inspekční činnosti	<b>6., 9. a 12. 12. 2019</b>

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

### **Předmět inspekční činnosti**

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou vykonávané podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů, včetně zjišťování a hodnocení naplňování školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále ŠVP PV) a jeho souladu s právními předpisy.

### **Charakteristika**

Mateřská škola Hartmanice, okres Svitavy (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem od 6:30 do 16:00 hodin a školní jídelny, která zajišťuje stravování dětem a zaměstnancům školy.

Vzdělávání probíhá ve dvou částečně smíšených třídách (2,5-4 roky, 4-6 let) podle Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání *Čtyřlístek* (dále ŠVP PV). V době inspekční činnosti bylo zapsáno 25 dětí (nejvyšší povolený počet), z toho čtyři děti s odkladem povinné školní docházky, osm dětí v posledním ročníku před nástupem do základní školy a tři děti mladší tří let. U třech dětí byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby, dvě děti pocházejí z dvojjazyčného prostředí. Úplata za předškolní vzdělávání činí 200 Kč měsíčně.

## Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svou funkci od roku 2013, splňuje zákonné předpoklady. Většinu povinností spojených s organizací provozu a vzdělávacím procesem si s ohledem na velikost školy ponechává ve své kompetenci. Její koncepce, procesy hodnocení a kontrolní činnosti přinášejí konkrétní informace. Dokumentace je vedena systematicky a přehledně. Je patrné, že sleduje chod celé školy, určuje priority a snaží se o postupné zkvalitňování vzdělávání. Při každodenním kontaktu se zaměstnanci uplatňuje aktivní způsob řízení.

Při plánování dalšího vzdělávání ředitelka zohledňuje nejen potřeby školy (prohlubování pedagogických dovedností, využívání prvků *Montessori pedagogiky*), ale také osobní zaměření učitelek. Pedagogický sbor tvoří šest pedagogických pracovníků, všechny odborně způsobilé. Ředitelka, dvě učitelky a asistentka pedagoga pracují na plné úvazky, další dvě učitelky mají úvazky doplněné jako asistentky pedagoga. Uvedené složení příznivě ovlivňuje možnosti v dostatečné míře individualizovat vzdělávací proces, zohledňovat potřeby a zájmy jednotlivých dětí, včetně dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Nastavení přímé pedagogické činnosti optimálně zajišťuje souběžné působení pedagogů nejen v čase hlavního vzdělávacího bloku. Zřejmě byly dobré vztahy a vzájemná spolupráce mezi všemi zaměstnanci, což přispívá k příznivému klimatu školy.

Prostorové a materiální podmínky umožňují realizaci školního vzdělávacího programu. Ve spolupráci se zřizovatelem proběhla rekonstrukce podlah a byla vyřešena přepážka mezi jídelnou a hernou. Obě třídy nabízí herní, pracovní a odpočinková centra. Dostupné je množství hraček i didaktických pomůcek (většina zaměřená na systém *Montessori*), pracovní výtvarného materiálu i dětské literatury. Průběžně dochází k obnově nábytku (např. nové výškově rozlišené dětské židle a stolky), ve které je žádoucí i nadále pokračovat. Dlouhodobě se však nedaří vybudovat zázemí pro zaměstnance školy, chybí kancelář ředitelky, kabinet pro pomůcky pedagogů, šatna zaměstnanců, což nevytváří dostatečné pracovní podmínky všech pracovníků. Prostředí mateřské školy příjemně doplňuje výzdoba tvořená dětskými pracemi a kresbami. K pobytu dětí venku škola využívá hřiště obce, které je pro předškolní děti vhodně vybaveno (zakryté pískoviště, skluzavka, houpadla, altán, vláček atd.) a udržováno.

Děti jsou průběžně seznamovány s bezpečnostními riziky, tato tematika je přirozenou součástí vzdělávacího procesu. Výchovu ke zdraví posilují každoročně organizované kurzy plavání a bruslení, škola v přírodě a pitný režim zajištěný během celého dne. Především mladší děti zatím nemají návyk doplňování tekutin zautomatizován, proto je třeba je upozornit.

Výhodou školy je vlastní školní jídelna, která umožňuje čerstvost a rozmanitost přípravy stravy. Při tvorbě jídelních lístků jsou uplatňovány moderní trendy, vhodnou formou zařazovány nové potraviny a recepty podporující zdraví dětí.

## Hodnocení průběhu vzdělávání

Škola připravuje dětem bohatou vzdělávací nabídku, která je plánována a směřována k rozvoji klíčových kompetencí. Využívání metod *Montessori* a *Waldorfské pedagogiky* se celkově pozitivně odráží v úrovni vzdělávacího procesu. Učení je založeno na přímých zážitcích dětí, podněcování jejich zájmu a využívání přirozených situací. Pravidelně probíhá hodnocení tematických částí i integrovaných bloků. Jejich výsledky jsou využívány pro případné opakované zařazení dílčích vzdělávacích cílů a další záměrné působení.

Vzdělávání probíhalo v pevném, klasickém režimu ve dvou částečně věkově smíšených třídách, které byly vzájemně přístupné. Prožitkový styl učení, využívání všech smyslů a integrovaný přístup zahrnující všechny oblasti vzdělávání umožňovaly dětem hluboký prožitek a ucelené získávání zkušeností ve vztahu k tradicím (adventní období). Ranní nabídka výtvarných a pracovních aktivit napomáhala vytváření pracovních návyků, rozvoji jemné motoriky, fantazie a tvořivosti. Podporována byla přirozená komunikace, aktivita, samostatnost rozhodování i individuální volba činností. Volnou hru děti využívaly minimálně, byly upoutány vytvořenou nabídkou.

Tematicky navazující řízené aktivity vycházely z reálných situací, využívaly dosavadní zkušenosti dětí, rozšiřovaly jejich poznatky (zařazování nových slov, seznamování s tradicemi a zvyky) a cíleně podporovaly socioemocionální rozvoj. Přirozenou součástí byl rozvoj matematických dovedností, poznávání čísel i písmen, hlásky na začátku slova, rozklad slov na slabiky apod. Dobře byly zakomponovány prvky tvořivé dramatiky. I přes větší míru frontálních forem byly děti po celou dobu zaujaté, soustředěné a aktivní. Skupinové a kooperativní činnosti, které by záměrně podporovaly týmovou spolupráci, hledání různých řešení, respektování názorů druhého, vzájemné hodnocení v době hospitací využity nebyly. Pohybové chvílky prolínaly s tematicky zaměřeným obsahem vzdělávání. Přinášely dětem radost a spontánnost projevu, stejně tak jako cíleně zařazované aktivity hudební.

Při podpoře environmentálního povědomí učitelky vycházejí ze zpracovaného programu *Nakoukni se mnou do přírody*, který podrobně určuje cíle a výstupy, ale zahrnuje též plán na realizaci přírodní zahrady, včetně pořízení nových herních prvků. K tvoření a experimentování je vhodně využíváno okolní přírodní prostředí, hřiště obce i dvakrát ročně organizovaná škola v přírodě.

Ve vztazích mezi dětmi a dospělými i mezi dětmi navzájem panovala vzájemná důvěra, ochota pomoci. Uplatňovaný pedagogický styl, který se projevoval empatickou partnerskou komunikací, přispíval k pozitivní atmosféře ve třídě. Hodnocení ze strany pedagogů probíhalo převážně motivačně, děti byly částečně vedeny k sebereflexi. Pravidelnou součástí denního programu je ranní kruh, což dětem vytváří pevnou oporu v režimu dne, napomáhá rozvoji soudržnosti a emocionality.

Při stolování byly děti vedeny k dodržování hygienických i kulturních návyků, zapojovaly se do přípravy i úklidu nádobí, starší děti si samostatně mazaly svačinu. Přejechy třídy mladších dětí do společné jídelny (umístěné u třídy starších dětí) však částečně narušovaly jinak klidný průběh dopoledního bloku a plynulost režimu.

Děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou ve škole začleněny formou individuální integrace, podmínky a metody vzdělávání byly přizpůsobeny jejich individuálním potřebám. Asistentky pedagoga jsou účelně využívány jak pro osobní podporu těchto dětí, tak k podpoře společného vzdělávacího procesu. Na aktuální potřeby všech dětí reagovaly samostatně a aktivně. Provázanost spolupráce učitelek s asistentkami pedagoga umožňovala nejen věkově, ale i individuálně rozlišené vzdělávání.

## Hodnocení výsledků vzdělávání

Vzdělávací proces rozvíjí osobnost dětí, napomáhá jim v chápání okolního světa a učí je žít ve společnosti ostatních. Vytvářen je dobrý základ pro jejich další vzdělávání, neboť jsou podporovány intelektové schopnosti i praktické dovednosti. Učitelky sledují průběžný rozvoj dětí, vedou si o nich podrobné záznamy a portfolia. Pro děti s odkladem povinné školní docházky byly vytvořeny plány pedagogické podpory. Získané výsledky jsou využívány při plánování nabídky a realizaci vzdělávacího procesu. Na základě doporučení školského poradenského zařízení jsou pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami vypracovány individuální vzdělávací plány, které jsou postupně, velmi promyšleně, realizovány a vyhodnocovány.

V průběhu hospitací se děti projevovaly přirozeně, aktivně se zapojovaly do činností, dokázaly se soustředit. V rámci svých možností dosahovaly potřebných dovedností souvisejících s vytvářením klíčových kompetencí. Během probíraného tématu uplatňovaly dovednosti týkající se předčtenářské, předmatematické, přírodovědné i sociální gramotnosti. Ve styku s dospělými i s dětmi byly dodržovány základní formy společenského chování, vzájemná komunikace probíhala bez zábran. Úměrně věku a osobním možnostem uměly děti vést rozhovor, zformulovat myšlenky a vyjadřovat se ve větách, prezentovaly množství říkanek a básniček.

Děti dobře zvládaly dovednosti z oblasti sebeobsluhy, hygienických a společenských návyků. Při stolování byly velmi samostatné, udržovaly čistotu, uklízely nádobí, starší používaly příbor. Měly přiměřeně rozvinutou jemnou motoriku, ovládaly koordinaci ruky i oka, uměly pracovat s výtvarnými pomůckami a materiálem, měly vytvořeny pracovní návyky. Při pohybových činnostech zvládaly základní dovednosti, vědomě napodobily jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobily jej podle pokynu.

Starší děti řešily úkoly a problémové situace, hledaly způsoby, rozvíjely prostorovou představivost, chápaly časové pojmy, prokazovaly číselnou a písmennou představivost, uměly se podepsat hůlkovým písmem, většinou měly upevněno správné držení tužky, přiměřeně se soustředily na činnost. Výslovnost všech hlásek zatím není vyvozena. Svými reakcemi děti prokazovaly odpovídající poznatky o okolním prostředí, širší znalosti měly o prostředí přírodním.

Spolupráce mateřské školy se Základní školou Bystré (vzájemné návštěvy, ukázkové hodiny, diskuze mezi pedagogy) přispívá ke snadnějšímu přechodu dětí v posledním roce předškolního vzdělávání do prvního ročníku školy základní.

Důraz je kladen na spolupráci s rodiči dětí. O aktuálním dění, probíraném obsahu výuky a individuálních pokrocích dětí jsou rodiče informováni prostřednictvím nástěnek, při každodenním kontaktu, případně na konzultačních schůzkách. Součástí spolupráce jsou různé veřejnosti přístupné akce, do kterých se rodiče aktivně zapojují (např. vánoční setkání, výlety, exkurze, veřejné slavnosti apod.). Výsledky své práce děti prezentují též při slavnostních příležitostech v obci (*Zpívání u vánočního stromu, Masopust, Tři králové*).

## Závěry

### Vývoj školy

- Od minulé inspekční činnosti došlo k prodloužení provozu mateřské školy,
- růstu naplněnosti školy, navýšení kapacity,

- navýšení úvazků pedagogů, zvýšení možnosti jejich souběžného působení,
- doplnění odborné způsobilosti pedagogů,
- postupnému zavádění prvků *Montessori pedagogiky*, což přispívá ke zkvalitňování vzdělávacího procesu.

### **Silné stránky**

- Personální zajištění vzdělávacího procesu, kvalifikovaný kolektiv učitelek i asistentů pedagoga pomáhají vytvářet vhodné podmínky pro individualizaci vzdělávacího procesu a respektování potřeb jednotlivých dětí,
- příkladná snaha a péče o vytváření optimálních podmínek pro rozvoj dětí se speciálními vzdělávacími potřebami,
- vhodné využívání blízkého přírodního prostředí k prožitkovému učení a k rozšiřování znalostí o přírodě.

### **Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení**

- Dlouhodobě neuspokojivé podmínky poskytující zázemí zaměstnancům školy, chybějící ředitelna, kabinet pro uložení pomůcek pedagogů i šatna,
- nižší využívání skupinových a kooperativních forem vzdělávání.

### **Příklady inspirativní praxe**

- Vytváření rovných příležitostí pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami a vysoká kvalita podmínek jejich vzdělávání.

### **Doporučení pro zlepšení činnosti školy**

- Zlepšit zázemí pro zaměstnance školy,
- pokračovat v modernizaci a obnově materiálního vybavení tříd (např. koberec, policový systém),
- využívat častěji kooperativní a skupinové činnosti k podpoře spolupráce, k rozvoji komunikativních dovedností a utvářet příležitosti k vrstevnickému hodnocení,
- dbát na vyváženost spontánních a řízených aktivit, vytvářet prostor pro spontánní sociální učení, přirozenou aktivitu, uplatňování vlastních her, cílů a nápadů,
- zvážit nastavení organizace ranní svačiny s ohledem na potřeby mladších dětí.

## **Stanovení lhůty**

**Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k odstranění nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.**

**Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.**

## Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 2. 9. 2019
2. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 8. 2013
3. Školní matrika, školní rok 2019/2020 (výběr z dokumentace)
4. Rozhodnutí o odkladech školní docházky
5. Dokumentace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2019/2020
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání *Čtyřlístek* s platností od 1. 9. 2017, aktualizace k 1. 9. 2018
7. *Hodnoticí zpráva za školní rok 2018/2019*
8. Environmentální program *Nakoukni se mnou do přírody*
9. Školní řád mateřské školy s účinností od 1. 9. 2018
10. Záznamy z pedagogických rad a provozních porad, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
11. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
12. Doklady o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti školní roky 2018/2019 a 2019/2020
14. Záznamové archy hospitací, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
15. Rozpis přímé pedagogické činnosti, školní rok 2019/2020
16. *Podrobný přehled o individuálním rozvoji a učení dítěte*
17. Plány pedagogické podpory pro děti s odloženou školní docházkou
18. Třídní knihy, školní roky 2018/2019 a 2019/2020
19. Přehled docházky, školní rok 2019/2020
20. Inspekční zpráva čj. ČŠIE-7/14-E

## Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Sukova třída 1556, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu [csi.e@csicr.cz](mailto:csi.e@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

**Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy**

Mgr. Jana Dvořáková, školní inspektorka,  
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Jana Dvořáková v. r.

Bc. Jan Kozák, kontrolní pracovník

Bc. Jan Kozák v. r.

V Pardubicích 2. 1. 2020

**Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy**

Mgr. Martina Moravcová, ředitelka školy

Mgr. Martina Moravcová v. r.

V Hartmanicích 7. 1. 2020